

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/310
Karar No : 2010/5128

Davacılar : 1-Mehmet Ali Yalçındağ
2-Soner Gedik
3-Dinç Üner
4-Yalçın Balcı
5-Alaettin Şener
6-Erol Sevdı
7-Üstün Akmen
8-Hüseyin Gürer

Vekilleri : Av. Sevda Ar
Süleyman Seba Cad. No:48 BJK Plaza A/88
Akaretler-Beşiktaş/İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza, B-3 Blok Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. Ayperi Samanır - Aynı adreste

Davanın Özeti : Yayın Satış Pazarlama ve Dağıtım A.Ş.'nin tali bayilerle yaptığı rekabeti kısıtlayıcı nitelikteki sözleşmenin yasal süresi içinde Rekabet Kurumu'na bildirilmemesi nedeniyle anılan şirketin yönetim kurulu üyesi olan davacılara idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 17.07.2000 tarih ve 00-26/292-162 sayılı kararının davacılara yönelik kısımlarının, hukuka aykırı olduğu iddiasıyla iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Dava konusu Rekabet Kurulu kararında soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin yer alması, tarafsızlık ilkesinin ihlâline yol açtığından, dava konusu işlem hukuka aykırı bulunmaktadır.

Öte yandan, ihlâlin gerçekleştirildiği zaman yürürlükte bulunan Kanun hükmü, 5388 sayılı Kanun değişiklikle yürürlükten kaldırılarak idarî para cezasına konu edilen eylem rekabet ihlâli olmaktan çıkarılmıştır. İdarî para cezalarında, ceza verilmesinin dayanağı kuralın yürürlükten kaldırılması veya lehe düzenleme yapılması yoluyla ortaya çıkan yeni hukukî durumun dikkate alınması gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin davacılara yönelik kısımlarının iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Birgül KURT'un Düşüncesi : Dava, Rekabet Kurulu'nun 17.7.2000 günlü, 00-26/292-162 sayılı kararının YAYSAT Yayın Satış Pazarlama ve Dağıtım A.Ş.'nin tali bayilerle yaptığı rekabeti kısıtlayıcı nitelikteki sözleşmenin yasal süresi içinde Kurula

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/310
Karar No : 2010/5128

bildirilmemesi nedeniyle anılan şirketin yönetim kurulu üyesi olan davacılara idari para cezası verilmesine ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun hükümleri uyarınca; soruşturma aşamasında görevlendirilen Kurul üyesi ve raportörlerden oluşan heyet, Kanun'un ihlali iddiasıyla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi toplayıp, bunları değerlendirerek soruşturma raporu hazırlamakta ve ayrıca tarafların bu rapora karşı gönderecekleri savunma üzerine de ek yazılı görüş hazırlayarak Kurul üyelerine ve ilgili taraflara bildirmektedir.

Dava dosyasının ve eki işlem dosyasının incelenmesinden; Kurul üyelerinden birinin başkanlığında yapılan soruşturma sonucunda hazırlanan raporda, aralarında davacı şirketin de bulunduğu bazı şirketlerin gerçekleştirdikleri eylemlere yer verilip, elde edilen bilgi ve belgeler değerlendirilerek 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varılmış ve bu nedenle şirketlere verilecek para cezaları belirtilmiş olup, soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin bu raporu Kurul Üyesi Soruşturma Heyeti Başkanı sıfatıyla imzaladığı, öte yandan bu raporla ilgili olarak yapılan yazılı savunmaya karşı soruşturma heyetince hazırlanan ek yazılı görüşte de soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin imzasının bulunduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda, soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin, soruşturma raporunun ve bu rapora karşı verilen savunmayla ilgili olarak hazırlanan ek yazılı görüşün oluşturulması aşamasında bulunmak, raporu ve ek görüşü imzalamak suretiyle görüşünü önceden oluşturduğu ve açıkladığı dikkate alındığında, aynı üyenin soruşturma raporunun ve savunmanın objektif bir şekilde tartışılıp değerlendirilmesinin gerekli olduğu nihai kararın verileceği toplantıya katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu sonucuna varılmaktadır.

Öte yandan, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun "Yasaklanan Faaliyetler" başlıklı 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtildikten sonra bu hallere yer verilmiş, 10. maddesinin birinci fıkrasında ise, 4.madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların yapıldıkları tarihten itibaren bir ay içinde Rekabet Kuruluna bildirileceği, bunların süresi içinde bildirilmemesi halinde Kanunun 16/c bendi uyarınca idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Ancak 2.7.2005 günlü, 5388 sayılı Kanunla 4054 sayılı Kanunun 10. ve 16. maddelerinde değişiklik yapılarak 4. madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların bildirilmesi zorunluluğu ve bildirim yapılmaması nedeniyle idari para cezası verilmesini öngören kuralların yürürlükten kaldırıldığı anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla, ihlalin gerçekleştirildiği zaman yürürlükte bulunan kanun hükmü, anılan değişiklikle yürürlükten kaldırılarak idari para cezasına konu edilen eylem rekabet ihlali olmaktan çıkarılmıştır. İdari para cezalarında, ceza verilmesinin dayanağı kuralın yürürlükten

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/310
Karar No : 2010/5128

kaldırılması veya lehe düzenleme yapılması yoluyla ortaya çıkan yeni hukuki durumun dikkate alınması gerekmektedir.

Açıklanan nedenler kararın dava konusu kısmının iptali gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Danıştay Onuncu Dairesi'nin davanın reddine ilişkin 09.11.2004 tarih ve E:2001/4716, K:2004/7305 sayılı kararının, temyizen incelenmesi sonucu İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 18.12.2008 tarih ve E:2005/2185, K:2008/2329 sayılı kararıyla bozulması nedeniyle, bozma gerekçeleri dikkate alınarak Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

Dava, Rekabet Kurulu'nun 17.07.2000 tarih ve 00-26/292-162 sayılı kararının davacılara yönelik kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanunun 20. maddesinde, mal ve hizmet piyasalarının serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamı içinde teşekkülünün ve gelişmesinin temini ile bu Kanunun uygulanmasını gözetmek ve Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirmek üzere kamu tüzel kişiliğini haiz idarî ve malî özerkliğe sahip Rekabet Kurumu'nun teşkil edildiği, Kurum'un görevini yaparken bağımsız olduğu ve hiçbir organ, makam, merci ve kişinin Kurumun nihaî kararını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremeyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanun'un 21. maddesinde, Rekabet Kurumu'nun; Rekabet Kurulu, Başkanlık ve Hizmet Birimlerinden oluştuğu, işlem tarihinde yürürlükte bulunan 22. maddesinde, Rekabet Kurulu'nun 11 üyeden teşekkül ettiği belirtildikten sonra, Kanun'un daha sonraki maddelerinde, üyelerin atanma şartlarına, görev sürelerine ilişkin hususlar ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Kanun'un 27. maddesinin (a) fıkrasında ise, bu Kanun'da yasaklanan faaliyetler ve hukukî işlemler hakkında, başvuru üzerine veya re'sen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak, Kanunda düzenlenen hükümlerin ihlâl edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlâllere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idarî para cezaları uygulamak Rekabet Kurulu'nun görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Kanun'un yukarıda içeriği yazılı hükümleri ve dava konusu Rekabet Kurulu kararı birlikte değerlendirildiğinde; Rekabet Kurulu'nun ilgili mal ve hizmet piyasasında 4054 sayılı Kanun'da öngörülen kurallara göre hem rekabetin ihlâl edilip edilmediğini belirleyen hem de bu belirlemeye göre kişiler üzerinde önemli sonuçlara yol açan idarî yaptırımlar uygulayan bir kurul olduğu görülmektedir. Belirtilen nitelikteki bu Kurul'un, yerine getirdiği görevle ve kullandığı yetkilerle orantılı olarak bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerine göre faaliyette bulunması Kanun'un ve hukukun genel ilkeleri gereğidir.

Kanun'un 40. maddesinde, Kurulun re'sen veya başvuru üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/310
Karar No : 2010/5128

önaraştırma yapılmasına karar verebileceği; olay tarihinde yürürlükte bulunan 43. maddesinde, Rekabet Kurulu'nun soruşturma yapılmasına karar verdikten sonra, görevli raportör veya raportörlerle birlikte soruşturmayı yürütecek Kurul üyesi veya üyelerini de belirleyeceği; 44. maddesinde, Kurul adına hareket eden ve Kurul tarafından belirlenip görevlendirilen Kurul üyesi ve raportörlerden oluşan bir heyetin, soruşturma safhasında bu Kanunun 14. maddesinde düzenlenen bilgi isteme ve 15. maddesinde düzenlenen yerinde inceleme yetkilerini kullanabileceği; 45. maddesinde ise, soruşturma safhası sonunda hazırlanan raporun tüm Kurul üyeleri ile ilgili taraflara tebliğ edileceği, Kanunu ihlâl ettiği belirlenenlere yazılı savunmalarını 30 gün içinde Kurul'a göndermelerinin bildirileceği, tarafların gönderecekleri savunmalarına karşı soruşturmayı yürütmekle görevlendirilenlerin 15 gün içinde ek yazılı görüş hazırlayacakları ve bu görüşün de tüm Kurul üyelerine ve ilgili taraflara bildirileceği öngörülmüştür.

Yukarıda belirtilen hükümlerin birlikte irdelenmesinden anlaşıldığı üzere; soruşturma aşamasında görevlendirilen Kurul üyesi ve raportörlerden oluşan heyet, Kanun'un ihlâl iddiasıyla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi toplayıp, bunları değerlendirerek soruşturma raporu hazırlamakta ve ayrıca tarafların bu rapora karşı gönderecekleri savunma üzerine de ek yazılı görüş hazırlayarak Kurul üyelerine ve ilgili taraflara bildirmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden; soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin, davacılara verilmesi gereken cezayı içeren raporu imzalamak suretiyle görüşünü önceden oluşturduğu ve açıkladığı dikkate alındığında, aynı üyenin raporun objektif bir şekilde tartışılıp değerlendirilmesinin gerekli olduğu nihaî kararın verileceği toplantıya katılıp oy kullanmasının tarafsızlık ilkesine aykırı olduğu sonucuna varılmaktadır.

Dolayısıyla, soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin, nihaî karar toplantısına katılarak oy kullandığı dava konusu Rekabet Kurulu kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Öte yandan, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Yasaklanan Faaliyetler" başlıklı 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtildikten sonra bu hallere yer verilmiş, 10. maddesinin birinci fıkrasında ise, 4. madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların yapıldıkları tarihten itibaren bir ay içinde Rekabet Kurulu'na bildirileceği, bunların süresi içinde bildirilmemesi halinde Kanun'un 16/c bendi uyarınca idarî para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Ancak, 02.07.2005 tarihli 5388 sayılı Kanun'la 4054 sayılı Kanun'un 10. ve 16. maddelerinde değişiklik yapılarak 4. madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların bildirilmesi zorunluluğu ve bildirim yapılmaması nedeniyle idarî para cezası verilmesini öngören kuralların yürürlükten kaldırıldığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, ihlâl in gerçekleştirildiği zaman yürürlükte bulunan kanun hükmü, anılan değişiklikle yürürlükten

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2010/310
Karar No : 2010/5128

kaldırılarak idarî para cezasına konu edilen eylem rekabet ihlâli olmaktan çıkarılmıştır. İdarî para cezalarında, ceza verilmesinin dayanağı kuralın yürürlükten kaldırılması veya lehe düzenleme yapılması yoluyla ortaya çıkan yeni hukukî durumun dikkate alınması gerekmektedir.

Bu durumda; yeni hukukî duruma göre rekabet ihlâli olarak nitelendirilmesi mümkün olmayan bildirim yapılmaması eyleminden dolayı davacılara idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu kararında bu nedenle de hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu Rekabet Kurulu kararının davacılara yönelik kısımlarının iptaline, aşağıda dökümü yapılan 136,91-TL yargılama giderleri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.000-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacılara verilmesine, 16.06.2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan V.	Üye	Üye	Üye	Üye
Ali	Turan	Zümrüt	Taci	Gürsel
ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN	BAYHAN	MEKİK

ASLI GİBİDİR

YARGILAMA GİDERLERİ :
Toplam Harç : 74,91-TL
Posta Gideri + : 62,00-TL
TOPLAM : 136,91-TL

